

BÁO CÁO

Báo cáo tổng kết thực tiễn về mô hình trang trại

Thực hiện Công văn số 776/UBND-NL₅ ngày 28/10/2025 của Ủy ban nhân dân tỉnh Hà Tĩnh về việc báo cáo tổng kết thực tiễn về mô hình trang trại. UBND xã Mai Hoa báo cáo như sau:

I. THỰC TRẠNG CÁC MÔ HÌNH KINH TẾ TRANG TRẠI

1. Khái quát chung

- Kinh tế trang trại trên địa bàn xã Mai Hoa giữ vai trò quan trọng trong phát triển nông nghiệp, nông thôn, góp phần chuyển dịch cơ cấu kinh tế, nâng cao giá trị sản xuất trên đơn vị diện tích đất nông nghiệp, tạo việc làm và tăng thu nhập cho lao động nông thôn. Trong bối cảnh xã Mai Hoa được thành lập trên cơ sở sáp nhập các đơn vị hành chính cũ, mô hình kinh tế trang trại tiếp tục khẳng định là phương thức tổ chức sản xuất phù hợp, có khả năng thích ứng với yêu cầu sản xuất hàng hóa và phát triển bền vững.

- Những năm gần đây, số lượng trang trại trên địa bàn cơ bản ổn định; xu hướng phát triển theo hướng nâng cao quy mô, ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật, từng bước hình thành liên kết sản xuất – tiêu thụ sản phẩm. Một số trang trại đã chuyển đổi từ sản xuất đơn ngành sang mô hình tổng hợp, kinh tế tuần hoàn, mang lại hiệu quả kinh tế cao hơn.

2. Số lượng, cơ cấu, quy mô và năng lực sản xuất

- Đến năm 2025, toàn xã Mai Hoa có 07 trang trại đủ tiêu chí theo Thông tư số 02/2020/TT-BNNPTNT, với tổng diện tích sản xuất 87,18 ha. Cơ cấu trang trại theo lĩnh vực sản xuất gồm:

Chăn nuôi: 04 trang trại, trong đó có 03 trang trại quy mô lớn và 01 trang trại quy mô vừa, chủ yếu là chăn nuôi lợn theo hình thức liên kết chuỗi.

Trồng trọt: 02 trang trại trồng cam đạt tiêu chuẩn VietGAP, ứng dụng hệ thống tưới tiết kiệm.

Trang trại tổng hợp: 01 trang trại kết hợp trồng trọt – chăn nuôi – thủy sản, hoạt động theo hướng kinh tế tuần hoàn.

- Về chủ thể tổ chức sản xuất, các trang trại chủ yếu do hộ gia đình, cá nhân làm chủ; bên cạnh đó có 01 hợp tác xã và 01 doanh nghiệp tham gia sản xuất theo

mô hình trang trại, góp phần nâng cao tính chuyên nghiệp và hiệu quả quản lý. Hiện nay, trên địa bàn xã chưa có trang trại nông nghiệp kết hợp du lịch chính thức; tuy nhiên, có 02 trang trại trồng cam bước đầu tham gia hoạt động trải nghiệm, tham quan học tập cho học sinh và các địa phương khác.

(Số liệu chi tiết báo cáo tại phụ lục biểu số liệu)

3. Hiệu quả hoạt động của mô hình trang trại

- Tổng giá trị sản xuất của các trang trại năm 2025 đạt khoảng 130.450 triệu đồng. Trong đó, nhóm trang trại chăn nuôi đóng góp tỷ trọng lớn nhất, đặc biệt là các trang trại liên kết với doanh nghiệp và hợp tác xã.

- Các trang trại đã tạo việc làm thường xuyên cho 82 lao động, trong đó chủ yếu sử dụng lao động gia đình như trang trại Phạm Quang Hải, Nguyễn Tiến Mạnh, Đinh Lâm Hậu, Phạm Văn Quốc; Sử dụng lao động theo hợp đồng như Hợp tác xã Phú Sơn và Công ty TNHH Phú Sơn TC; Kết hợp đồng thời lao động của hộ và hợp đồng làm thuê thời vụ như trang trại Đinh Văn Nghĩa. Thu nhập từ kinh tế trang trại góp phần cải thiện đời sống người dân, hạn chế tình trạng lao động nông thôn di cư ra ngoài địa phương.

4. Ứng dụng khoa học công nghệ, quản trị và chuyển đổi số

Một số trang trại đã áp dụng quy trình sản xuất tiên tiến như VietGAP, hệ thống tưới tiết kiệm, chăn nuôi an toàn sinh học. Tuy nhiên, mức độ cơ giới hóa, tự động hóa và chuyển đổi số còn hạn chế; hầu hết các trang trại chưa áp dụng nhật ký điện tử, truy xuất nguồn gốc hay phần mềm quản lý sản xuất.

Hiện chưa có trang trại nào đầu tư hệ thống năng lượng tái tạo như điện mặt trời, chủ yếu do chi phí đầu tư ban đầu cao và thiếu chính sách khuyến khích cụ thể.

5. Liên kết chuỗi giá trị, sản phẩm đầu ra và môi trường

- Trên địa bàn xã hiện có 03 trang trại tham gia liên kết sản xuất – tiêu thụ sản phẩm với doanh nghiệp, hợp tác xã, gồm: Trang trại chăn nuôi lợn của Công ty TNHH Phú Sơn TC (thôn 1); Trang trại chăn nuôi lợn của Hợp tác xã Phú Sơn (thôn 1); Trang trại nuôi lợn thương phẩm của hộ ông Nguyễn Tiến Mạnh (thôn 1 Bồng Giang). Các trang trại này thực hiện liên kết theo chuỗi từ cung ứng con giống, thức ăn chăn nuôi đến bao tiêu sản phẩm, góp phần ổn định đầu ra và giảm thiểu rủi ro thị trường.

Các trang trại còn lại như trang trại trồng cam của ông Đinh Lâm Hậu, ông Phạm Văn Quốc và một số trang trại chăn nuôi quy mô hộ gia đình hiện chủ yếu tiêu thụ sản phẩm thông qua thương lái và kênh thị trường truyền thống.

- Về bảo vệ môi trường và kinh tế tuần hoàn:

Các trang trại chăn nuôi trên địa bàn, tiêu biểu như Công ty TNHH Phú Sơn

TC, Hợp tác xã Phú Sơn, trang trại ông Nguyễn Tiến Mạnh, cơ bản đã thực hiện các biện pháp xử lý chất thải trong chăn nuôi theo quy định, góp phần hạn chế ô nhiễm môi trường.

Bên cạnh đó, trang trại tổng hợp của ông Đinh Văn Nghĩa đã bước đầu áp dụng mô hình kinh tế tuần hoàn, tận dụng phụ phẩm chăn nuôi để phục vụ trồng trọt, kết hợp trồng trọt – chăn nuôi – thủy sản, qua đó giảm chi phí sản xuất, nâng cao hiệu quả kinh tế và hạn chế tác động tiêu cực đến môi trường.

6. Ưu điểm, hạn chế và các mô hình mới, cách làm hay

6.1. Ưu điểm

- Các chủ trang trại trên địa bàn xã có tinh thần chủ động, năng động trong đầu tư sản xuất, mạnh dạn mở rộng quy mô, áp dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào trồng trọt, chăn nuôi, từng bước chuyển từ sản xuất nhỏ lẻ sang sản xuất hàng hóa.

- Một số trang trại đã tổ chức sản xuất theo hình thức liên kết chuỗi, tiêu biểu như Công ty TNHH Phú Sơn TC, Hợp tác xã Phú Sơn và trang trại chăn nuôi lợn của hộ ông Nguyễn Tiến Mạnh, qua đó kiểm soát tốt đầu vào, ổn định đầu ra, nâng cao hiệu quả kinh tế và giảm thiểu rủi ro thị trường.

- Mô hình trang trại tổng hợp bước đầu phát huy hiệu quả, góp phần nâng cao giá trị sử dụng đất, đa dạng hóa sản phẩm và tạo việc làm ổn định cho lao động nông thôn.

6.2. Hạn chế

- Quy mô đất đai của nhiều trang trại còn nhỏ lẻ, phân tán, việc tích tụ, tập trung đất đai gặp khó khăn, chưa hình thành được các vùng sản xuất tập trung quy mô lớn.

- Hoạt động liên kết chuỗi giá trị chưa phổ biến, số lượng trang trại tham gia liên kết với doanh nghiệp, hợp tác xã còn ít; phần lớn sản phẩm vẫn tiêu thụ qua thương lái, tính bền vững chưa cao.

- Ứng dụng chuyển đổi số trong quản lý và sản xuất còn chậm, hầu hết các trang trại chưa áp dụng nhật ký điện tử, truy xuất nguồn gốc hay các phần mềm quản trị trang trại.

- Việc tiếp cận các chính sách hỗ trợ và nguồn vốn ưu đãi của Nhà nước còn khó khăn, do thủ tục hồ sơ phức tạp, năng lực lập dự án, phương án sản xuất của một số chủ trang trại còn hạn chế.

6.3. Mô hình mới, cách làm hay

- Mô hình trang trại chăn nuôi liên kết chuỗi giữa doanh nghiệp, hợp tác xã và hộ chăn nuôi, tiêu biểu là Công ty TNHH Phú Sơn TC và Hợp tác xã Phú Sơn, đã hình thành chuỗi sản xuất khép kín từ cung ứng con giống, thức ăn, chuyển giao kỹ

thuật đến tiêu thụ sản phẩm, mang lại hiệu quả kinh tế cao và có khả năng nhân rộng.

- Mô hình trang trại tổng hợp theo hướng kinh tế tuần hoàn của ông Đinh Văn Nghĩa, kết hợp trồng trọt – chăn nuôi – thủy sản, tận dụng phụ phẩm để giảm chi phí sản xuất, bảo vệ môi trường và nâng cao thu nhập, là mô hình mới phù hợp với điều kiện thực tế của địa phương và định hướng phát triển nông nghiệp bền vững.

7. Đánh giá chung

- Năm 2025, kinh tế trang trại trên địa bàn xã Mai Hoa tiếp tục phát triển và đạt được nhiều kết quả tích cực, góp phần quan trọng vào tăng trưởng giá trị sản xuất nông nghiệp, tạo việc làm và nâng cao thu nhập cho lao động nông thôn. Một số trang trại đã hình thành mô hình sản xuất quy mô tương đối lớn, áp dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật, tổ chức sản xuất theo hướng hàng hóa và từng bước tham gia liên kết chuỗi giá trị với doanh nghiệp, hợp tác xã, qua đó nâng cao hiệu quả kinh tế và tính ổn định trong tiêu thụ sản phẩm.

- Tuy nhiên, phát triển kinh tế trang trại trên địa bàn xã vẫn còn bộc lộ một số tồn tại, hạn chế. Quy mô sản xuất của nhiều trang trại còn nhỏ, diện tích đất đai phân tán, khó mở rộng sản xuất và áp dụng đồng bộ cơ giới hóa. Hoạt động liên kết sản xuất – tiêu thụ sản phẩm tuy đã hình thành nhưng chưa phổ biến, số lượng trang trại tham gia liên kết còn ít, tính bền vững của chuỗi giá trị chưa cao. Việc ứng dụng công nghệ cao, chuyển đổi số trong quản lý và sản xuất còn chậm; hầu hết các trang trại chưa áp dụng nhật ký điện tử, truy xuất nguồn gốc hoặc các phần mềm quản trị trang trại.

- Nguyên nhân chủ yếu của những tồn tại nêu trên là do nguồn lực đầu tư của các chủ trang trại còn hạn chế, khả năng tiếp cận vốn tín dụng ưu đãi và chính sách hỗ trợ của Nhà nước còn gặp khó khăn. Hạ tầng phục vụ sản xuất như giao thông nội đồng, điện, nước tại một số khu vực chưa đáp ứng yêu cầu phát triển trang trại quy mô lớn. Bên cạnh đó, năng lực quản trị, lập kế hoạch sản xuất và tiếp cận thị trường của một số chủ trang trại còn hạn chế, ảnh hưởng đến khả năng mở rộng quy mô, đổi mới công nghệ và phát triển sản xuất theo hướng bền vững.

II. CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ PHÁT TRIỂN KINH TẾ TRANG TRẠI

1. Chính sách chung đang áp dụng

- Trong năm 2025, các trang trại trên địa bàn xã Mai Hoa không phát sinh chính sách hỗ trợ mới từ Trung ương và tỉnh dành riêng cho kinh tế trang trại. Nguyên nhân chủ yếu do đa số các trang trại đã được tiếp cận và hưởng chính sách hỗ trợ trong giai đoạn đầu hình thành, hiện nay đã đi vào sản xuất ổn định, không thuộc đối tượng hỗ trợ theo các chương trình hiện hành.

- Việc triển khai các chính sách chung trong năm chủ yếu tập trung vào công

tác tuyên truyền, phổ biến chủ trương, chính sách của Nhà nước, hướng dẫn các chủ trang trại thực hiện quy định về đất đai, môi trường, an toàn thực phẩm; đồng thời hỗ trợ về thủ tục hành chính, hồ sơ liên quan đến đăng ký kinh tế trang trại, liên kết sản xuất và tiêu thụ sản phẩm. Qua đó góp phần tạo điều kiện thuận lợi để các trang trại duy trì và phát triển sản xuất.

2. Chính sách đặc thù của địa phương

- Hiện nay, xã Mai Hoa chưa ban hành chính sách đặc thù riêng nhằm hỗ trợ phát triển kinh tế trang trại. Các hoạt động hỗ trợ trang trại chủ yếu được lồng ghép trong các chương trình, kế hoạch phát triển nông nghiệp, nông thôn, chương trình xây dựng nông thôn mới, nông thôn mới nâng cao và các chương trình khuyến nông trên địa bàn.

- Thông qua các chương trình này, địa phương đã tạo điều kiện để các trang trại được tiếp cận với hoạt động tập huấn kỹ thuật, chuyển giao khoa học công nghệ, thông tin thị trường và mô hình sản xuất hiệu quả, góp phần nâng cao nhận thức và năng lực tổ chức sản xuất cho các chủ trang trại.

3. Kinh phí

- Nguồn vốn đầu tư cho phát triển kinh tế trang trại trên địa bàn xã Mai Hoa trong năm 2025 chủ yếu là vốn tự có của các hộ gia đình, hợp tác xã và doanh nghiệp. Các trang trại tự chủ động nguồn lực để đầu tư mở rộng sản xuất, cải tạo hạ tầng, ứng dụng tiến bộ kỹ thuật vào trồng trọt, chăn nuôi.

- Trong năm 2025, không phát sinh kinh phí hỗ trợ trực tiếp từ ngân sách Nhà nước cho các mô hình kinh tế trang trại trên địa bàn xã. Điều này cho thấy nhu cầu tiếp cận các nguồn vốn ưu đãi, chính sách hỗ trợ đầu tư trong thời gian tới vẫn là yêu cầu cần thiết nhằm tạo điều kiện cho các trang trại mở rộng quy mô, nâng cao hiệu quả và phát triển bền vững.

III. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

Để tiếp tục phát huy hiệu quả và thúc đẩy phát triển kinh tế trang trại trên địa bàn xã Mai Hoa theo hướng bền vững, đề nghị các cấp có thẩm quyền xem xét một số nội dung sau:

1. Hoàn thiện cơ chế, chính sách hỗ trợ phát triển kinh tế trang trại

Đề nghị rà soát, điều chỉnh các cơ chế, chính sách hỗ trợ phát triển kinh tế trang trại theo hướng đơn giản hóa thủ tục hành chính, giảm bớt các tiêu chí chưa phù hợp với điều kiện thực tế ở cơ sở; đồng thời có quy định rõ ràng, thống nhất về điều kiện, đối tượng và mức hỗ trợ, tạo thuận lợi cho các chủ trang trại trong việc tiếp cận chính sách.

2. Tăng cường hỗ trợ ứng dụng khoa học công nghệ, chuyển đổi số và truy

xuất nguồn gốc

Đề nghị có chính sách hỗ trợ trang trại ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật, công nghệ cao trong trồng trọt, chăn nuôi; hỗ trợ xây dựng nhật ký điện tử sản xuất, hệ thống truy xuất nguồn gốc, mã định danh trang trại và từng bước áp dụng các phần mềm quản lý sản xuất, quản trị trang trại. Đồng thời, tăng cường tổ chức tập huấn, chuyển giao kỹ thuật, hướng dẫn chủ trang trại tiếp cận và sử dụng hiệu quả các giải pháp chuyển đổi số.

3. Có chính sách khuyến khích đầu tư hạ tầng, năng lượng tái tạo và phát triển kinh tế tuần hoàn

Đề nghị Nhà nước có cơ chế hỗ trợ đầu tư hạ tầng thiết yếu phục vụ sản xuất trang trại như giao thông nội đồng, hệ thống điện, nước, chuồng trại chăn nuôi an toàn sinh học và công trình xử lý chất thải. Bên cạnh đó, cần có chính sách khuyến khích trang trại đầu tư năng lượng tái tạo (điện mặt trời, năng lượng sinh khối), áp dụng mô hình kinh tế tuần hoàn, tận dụng phụ phẩm trong sản xuất nhằm giảm chi phí, bảo vệ môi trường và nâng cao hiệu quả kinh tế.

4. Đẩy mạnh kết nối thị trường và xây dựng chuỗi liên kết bền vững

Đề nghị tăng cường vai trò của các cơ quan chuyên môn trong việc kết nối trang trại với doanh nghiệp, hợp tác xã, cơ sở chế biến và hệ thống phân phối, hỗ trợ ký kết hợp đồng tiêu thụ sản phẩm ổn định, lâu dài. Đồng thời, hỗ trợ trang trại xây dựng thương hiệu, đăng ký nhãn hiệu hàng hóa, tham gia các chương trình OCOP, hội chợ, xúc tiến thương mại, qua đó nâng cao giá trị sản phẩm và khả năng cạnh tranh trên thị trường.

Trên đây là Báo cáo tổng kết thực tiễn về mô hình trang trại trên địa bàn xã Mai Hoa, kính đề nghị Sở Nông nghiệp và Môi trường xem xét, tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Sở Nông nghiệp và Môi trường;
- Chủ tịch, các PCT UBND xã;
- Các Phòng, ngành cấp xã;
- Lưu: VT, KT.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Nguyễn Đức Anh